

Wildwest op het gebied van aardwarmte in de gemeente P-N of toch het heft alsnog in eigen handen nemen?

Inleiding:

Wij (VGPN) achten de aardwarmte onder onze voeten van ons allemaal in deze gemeente en dat in gelijke mate voor de 55.000 inwoners. Wij verwachten dat die waarde in ons aller belang met ons aller inbreng wordt ingezet op eerlijke en evenwichtige wijze en met draagvlak. Daarom hebben wij opnieuw een heldere oproep gericht aan de Lokale Politieke Partijen om bij de lokale aardwarmtewinning alsnog kleur te bekennen en daadwerkelijk voor ons allen in actie te komen.

Wij doen dat onder een heldere werktitel: **'Wildwesttaferelen bij geothermie in P-N'**.

Echter: pakken onze lokale politiek partijen die uitdaging deze keer wel echt op of blijft men opnieuw aan de kant staan (zoals tot nu toe), door ontwijkend of zelfs helemaal niet te reageren?

De afgelopen maanden is gebleken dat inwoners zich door de lokale Politiek en B&W in deze behoorlijk in de steek gelaten voelen op het thema 'lokale geothermie-ontwikkeling'.

Bij de gaslevering ondervinden we inmiddels overduidelijk aan den lijve dat de energieleverancier en zijn macht er echt toe doet. Maar bij lokale aardwarmte laten we de private partijen (die de facto monopolisten zijn!) ongehinderd hier hun gang gaan en kijken we als lokale politiek liever een andere kant op. Terwijl het lokaal aardwarmte opwekken en gebruiken juist bij uitstek hand en hand behoren te gaan. In onze gemeente verloopt dat alles echter als een wildwestverhaal: private bedrijven kapen die ondergrondse warmte 'gelegaliseerd' weg. En de lokale overheid en wij als inwoners kijken toe hoe zij aldus de totale beschikkingsmacht over die warmte onder onze voeten in handen krijgen en dat vervolgens op hun voorwaarden kunnen gaan uitbaten voor zeker 35 jaar en met ruime subsidies. Het is dus hard nodig dat de gemeente haar verantwoordelijkheid neemt en opkomt voor de belangen van haar inwoners en afdoende medezeggenschap opeist!

Want waarom is burgerparticipatie bij wind- en zonne-energieprojecten dan wel goed mogelijk?

Waarom zijn andere gemeenten wel waakzaam en stellen zij aanvullende voorwaarden en eisen bij het verduurzamen van energie? Het is volgens VGPN de hoogste tijd dat er nu een forse inhaalslag wordt gemaakt die onze gemeenschapsbelangen in deze beter afdekt, voordat het echt te laat is.

Want het lokaal aardwarmte opwekken en gebruiken zouden juist bij uitstek hand in hand behoren te gaan (want warmte ver wegsturen of gaan halen is echt niet verstandig: is duur en inefficiënt).

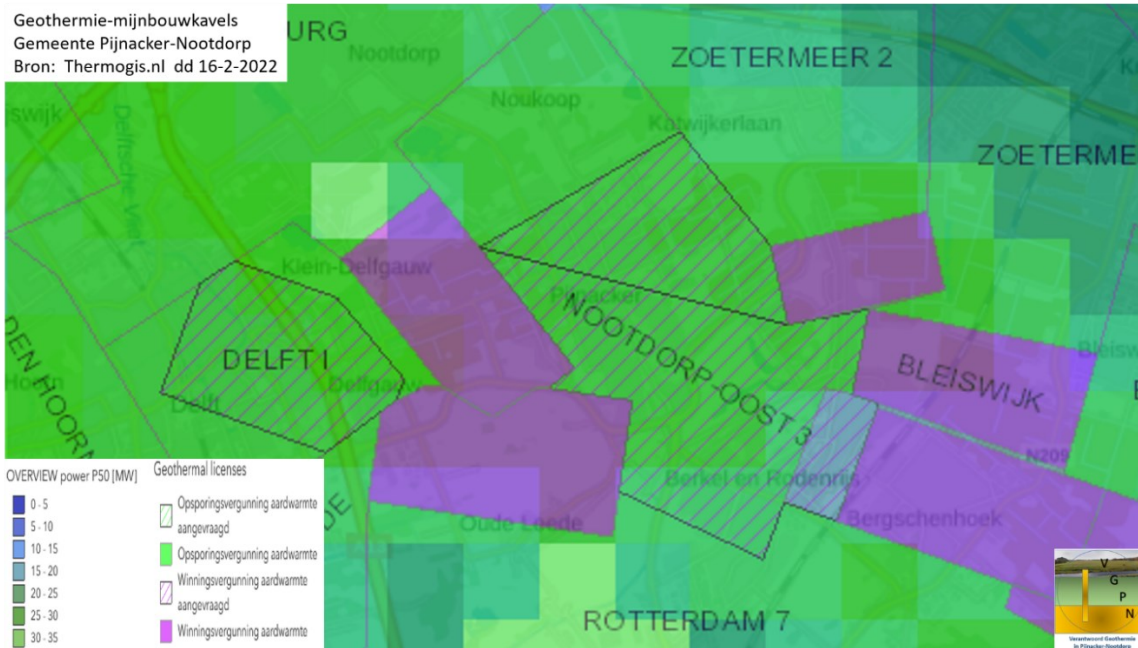
Wij behoren dus (mede)beschikkingsmacht over die lokale warmte onder onze voeten in handen te krijgen en dat vervolgens in eigen belang en onder evenwichtige en eerlijke voorwaarden te kunnen inzetten, zonder daarbij volledig van anderen afhankelijk te zijn.

Hierna presenteren wij het mijnbouwkavelplaatje van onze gemeente Pijnacker-Nootdorp, dat wij met enige moeite konden samenstellen. Met *'wist u dat vragen'* proberen we de bewustwording te stimuleren. Naast de recente Noukoop geothermie-exploratie activiteiten (ook als een overval ervaren door de omgeving) is ons via het ministerie van EZK inmiddels duidelijk geworden dat er daarnaast zelfs al 2 winningsplannen zijn ingediend over reeds verworven kavels in onze gemeente P-N gaan (nl. Nootdorp Oost 3 in 2 delen, beiden ten oosten van Klapwijk) door een geothermie-ontwikkelingsfirma uit Bergschenhoek. Ook daarva had en heeft de P-N bevolking geen enkele weet, noch heeft ze er tijdig informatie over gekregen, en al zeker geen enkele betrokkenheid bij gehad.

Wat ons betreft verdient dat opnieuw geen schoonheidsprijs en het zet lokaal draagvlak bij voorbaat op grote achterstand.

Het voorgaande lijkt nog het meeste op een wildwestverhaal. Waarbij destijds de partijen, *'ook toen los van de omwonenden'* maar raak claimden en dat vervolgens uitbaatten op een wijze die (uitsluitend) hun eigen belang en inzichten diende.

Geothermie-mijnbouwkavels
 Gemeente Pijnacker-Nootdorp
 Bron: Thermogis.nl dd 16-2-2022

Overzicht van de verkaveling van de ondergrond zoals door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is vastgesteld en toegankelijk gemaakt via ThermoGIS ¹. De drie parse gebieden aan de rechterzijde liggen in de aangrenzende gemeenten

Wist u dat:

1. In onze (mijnbouw)gemeente Pijnacker de gehele ondergrond qua aardwarmte inmiddels in 6 kavels is onderverdeeld (waarvan 2 al 10 jaar operationeel), die in handen zijn van private partijen? Het gaat wel om meer dan €1 miljard aan aardwarmte waarde-potentie tegen consumentenprijzen!
2. Dat wij als eigenaren van de bovengrond daar in het voortraject geheel niet van in kennis zijn gesteld of bij betrokken. Laat staan dat we gevraagd zijn om als gemeenschap mee te doen en bij voorkeur de zeggenschap zoveel als mogelijk lokaal te hebben en te houden? Dat bij geothermie blijkbaar de lessen niet worden gehanteerd die opgedaan zijn met participatie van omwonenden bij zonne- en windprojecten
3. Dat gemeente niet het initiatief toont om e.e.a. in een aardwarmte-beleid vast te leggen en voorwaarden vooraf te stellen. En ook niet van exploitanten vereist om actief de omwonenden te benaderen en ook zelf niet in de richting van EZK haar stem laat horen in het proces dat leidt tot vergunningverlening.
4. Dat de private partijen met een kaververgunning afgegeven door EZK voor 35 jaar automatisch 100% eigenaar zijn van de onder ons aller voeten vandaan te winnen aardwarmte en er tegelijk de volledige beschikkingsbevoegdheid erover hebben (= er mee doen wat hen past)?
5. Dat wij als burgers van de gemeente daar geen zicht daarop hebben, krijgen en geen invloed kunnen uitoefenen op de verdeling van lusten en de lasten?
6. Dat aardwarmte echter bij uitstek een lokaal belang dient en behoort te dienen. Immers transport over grotere afstand is relatief erg duur en inefficiënt, dus het adagium is extractie lokaal=verbruik lokaal.
7. Dat omwonenden niet ontzorgd worden bij eventuele schade maar zelf moeten aantonen wat de oorzaak van de schade is?
8. Dat wij nu qua aardwarmte die lokaal gewonnen wordt volledig afhankelijk zijn van die 6 kaveleigenaren qua aardwarmteprijzen en leveringsvoorwaarden, inclusief de mate waarin en aan wie die aardwarmte wordt toegewezen?
9. Dat de exploitanten door de wijzer van verkaveling de positie van monopolist in der schoot krijgen geworpen (...kenmerken monopolist...)

¹ ThermoGIS is een publieke web-based geografisch informatiesysteem met als belangrijkste doel het bedrijfsleven en overheden te ondersteunen bij het ontwikkelen van winning van aardwarmte uit de Nederlandse ondergrond. Vergelijkbare informatie is er NLOG (het Nederlandse aardolie en gasportaal).

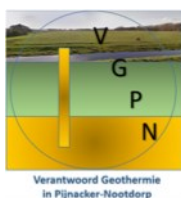
10. Dat wij als inwoners van onze Gemeenteraad en B&W geen enkel verzoek hebben ontvangen om hardop mee te denken over hoe om te gaan met ons lokaal aardwarmtebezit in het eigen belang van ons allen, plus medezeggenschap over het gebruik daarvan en de voorwaarden waaronder dat gebeurt? Wij missen tot nu toe overeengekomen kaders, beleid en actie in deze!
Neem een voorbeeld aan hoe andere gemeenten hiermee omgaan bij zon- en windenergie:
<https://www.bronckhorst.nl/document.php?m=53&fileid=244214&f=dd363901c4cbdb49bcf2bcc9026f1a67&attachment=0&p=6241&b=2>

Wij (VGPN) vinden het de hoogste tijd dat er nu een forse inhaalslag wordt gemaakt die onze gemeenschapsbelangen beter afdekt. Van de Raad verwachten wij dat ze de pal achter het inwonerbelang in deze gaat staan. Onze ondergrondse aardwarmte-waarden behoren ons allen toe te komen en moeten niet direct of indirect zomaar weg kunnen vloeien. En van B&W vragen we dat ze zich alsnog gaan gedragen als 'gemeenschapsondernemer': dus in het belang van de gemeenschap stevig in actie komen. Dat wel ondersteund door een beleidsmandaat 'Visie op geothermie in PN' waar we het met z'n allen over eens zijn (draagvlak benodigd).

De VGPN-ambitie bij de lokale aardwarmte ontwikkeling is: ***"Iedereen in onze gemeente moet blij kunnen worden en blijven van aardwarmte. Dat begint met respect voor elkaar en het samen naar de omgeving-optimale oplossingen zoeken, deze overeenkomen en ze vervolgens waarmaken."***

Wat wij concreet verwachten van het gemeentebestuur, effectief aangestuurd door de Gemeenteraad:

1. De aardwarmte onder onze (lokale) voeten moeten we LOKAAL optimaal benutten door:
  - a. lusten en lasten gelijk te verdelen tussen exploitanten ons als omwonenden en inwoners;
  - b. haalbaar en betaalbaar (kostprijs gebaseerd op een transparant model en cijfers);
  - c. veilig en efficiënt te benutten;
  - d. medezeggenschap en participatie over lokale aardwarmte uitwinning voor inwoners;Het is in het belang van alle inwoners van P-N om die belangen bij lokale warmte-winning afdoende te borgen in plaats van alles over te laten aan private ondernemers (intern en extern P-N) die veelal naar hun bedrijfseconomische inzichten en belangen handelen;
2. De gemeente dient bij aardwarmte een primaire 'ondernemersrol' tijdig en afdoende te vervullen tussen betrokken partijen. De gemeente komt met concrete resultaten (SMART) voor de korte en lange termijn. Het is daarom een taak van de gemeente om te zorgen voor een dialoog over de geothermieputten met de inwoners en afdoende draagvlak te creëren. We maken daarbij mede gebruik van de participatie-ervaring elders opgedaan bij wind- en zonne-energie. Wij gaan het bij lokale aardwarmte in P-N nog beter doen. Onderwerpen daarbij zijn: locatiekeuze, risicoafdekking, betrokkenheid in lusten en lastenverdeling, medezeggenschap, etc.

De Initiatiefgroep Vertrouwd Geothermie in Pijnacker-Nootdorp (VGPN)

Website: <https://bewonersverenigingdelfgauw.nl/verantwoorde-geothermie-aardwarmte/>

E-mail : infovgpn@gmail.com

Disclaimer: wij beogen in het belang van de inwoners van de gemeente Pijnacker-Nootdorp zo zorgvuldig en volledig mogelijk van advies te zijn. Wij doen dit naar beste weten met geen ander belang dan van een mede-inwoner. Wij hopen u hiermee van dienst te zijn geweest.